

Marie HINTNAUSOVÁ, DiS.: *Vyjednávání porodu a porodního vědění: etnografie jedné české porodnice*. Praha: 2019, 59 s. Vedoucí práce: Mgr. Alžběta Wolfová.

Předložená bakalářská práce představuje velmi zdařilou etnografii z oblasti medicínské antropologie. Marie Hintnausová se v ní zaměřila na proces porodu ve vybrané menší porodnici a sledovala, kdo, jak a prostřednictvím čeho se podílí na vyjednávání tohoto procesu, potažmo, jak se ve výsledku porod uskutečňuje. Porodnici přitom v souladu s Jordan (1997) uvažovala jako mikroekosystém (s. 9), v němž se ve vzájemném provázání materiality a sociality, vědění, vztahů, norem a praxí uskutečňuje normativní biomedicínský systém, který je založen na modernistickém autoritativním vědění a jeho prostřednictvím je neustále legitimizován a reprodukován. Epistemologicky tedy vychází z pozic sociálního konstruktivismu s přesahy do symetrické antropologie, metodologicky je práce pevně ukotvena v etnografickém výzkumu.

Mám ve zvyku psát vcelku podrobné posudky bakalářských prací, v nichž pojednávám zdařilost jednotlivých částí práce a jejich vzájemnou provázanost, ale v tomto případě se mi takový postup jeví nadbytečný. K předložené práci totiž nemám prakticky žádné výhrady. Vybrané téma bakalářské práce je odborně zcela relevantní a aktuální. Volba teoretického zázemí je naprosto adekvátní tématu, autorka nejen, že umně pracuje s odbornou literaturou (a to konceptuálně netriviální a především zahraniční provenience) v teoretickém ukotvení své práce, ale i v empirické části své práce prokazuje, že si zvolené teoretické koncepty vpravdě osvojila a pracuje s nimi v analýze a interpretaci dat. Reflexivní popis výzkumného procesu a pozice autorky v tomto procesu budu ráda používat ve výuce jako vzorový. Vlastní analýza a interpretace dat je systematická a zacílená ve vztahu k výzkumnému problému a výzkumným otázkám, autorka průběžně komunikuje s teoretickým zázemím a nebojí se se s ním diskutovat, potažmo navrhnout nové interpretace a závěry, které považuji za podložené, vyargumentované a tedy legitimní. Vlastní závěr bakalářské práce představuje zdařilé shrnutí včetně smysluplných podnětů k dalšímu výzkumu. Jazyk práce je kultivovaný (občasné překlepy jsou v mezích rozsahu práce) a odborně vyzrálý.

Nezbývá mi tedy, než jen komentovat některé detaily. Tvzení, že terénní výzkum probíhal v době „od listopadu 2017 do dubna 2019“, působí poněkud nadneseně ve vztahu k tomu, že autorka v terénu strávila celkem 12 dní (s. 10). Nerozporuji délku pobytu v terénu, ale spíše transparentnost vyjadřování. Ostatně samotný proces výzkumu by si v kvalifikační práci zasloužil trochu podrobnější popis. Mrzí mě občasné používání sousloví „sběr dat“, myslím, že práce si jej nezaslouží. Při obhajobě bych uvítala vysvětlení tvrzení, že „data /.../ díky sběru v přirozeném prostředí informátorů mají vysokou validitu“ (a to ve vztahu ke všem termínům, které věta obsahuje). Popis prostředí porodnice (kap. 3.1) mohl být uchopen živěji – s ohledem na celkovou kvalitu textu je dle mého soudu jeho nejslabší částí: čtenáře do terénu nevtahuje a v dalším textu se navíc s aktérstvím prostoru víceméně nepracuje. Další kapitoly empirické části práce jsou celkem úsporné. To na jednu stranu oceňuji (celý text je zacílený a má vnitřní gradaci), na stranu druhou by více dat mohlo autorčinu argumentaci podpořit a prohloubit. V etnografickém psaní bych se vyvarovala nadbytečného využívání zkratk, konkrétně za PA jsem porodní asistentky odhalila až při třetí citaci dat. V jedné citaci autorce uklouzla anonymizace.

Pro další výzkum pak autorce navrhuji zaměření se na aspekty modernity v oblasti (možná nejen) biomedicíny a jejich reziduí v současném světě – závěry, k nimž dospěla, k takovému promýšlení

jednoznačně vybízejí a autorka je k takové práci, dle mého soudu, dobře nakročena. A to včetně v textu navrhovaných polí výzkumu v oblasti technologií.

V souhrnu tedy nemohu než bakalářskou práci Marie Hintnausové vřele doporučit k obhajobě s jednoznačným hodnocením výborně. Autorce navrhuji, aby text upravila do podoby odborné časopisecké studie a ucházela se o její publikaci v některém z relevantních odborných časopisů.

Praha, 21. 9. 2019

Mgr. Hedvika Novotná, Ph.D.